

تربیت رسانه‌ای

حسین غفاری

معلم و پژوهشگر تربیت رسانه

روایت تفکر، فرهنگ و تمدن؛ از آغاز تا کنون

اشاره

کتاب خوب، ابزار کار معلم هوشمند است. ارجاع دادن دانش آموزان به منابع خوب مکتوب برای تعمیق یادگیری و ارتقای فهم بچه‌ها در عصر رسانه‌های پر زرق و برق مجازی می‌تواند دستاوردهای متعددی در آموزش سواد رسانه‌ای داشته باشد. در این بخش یکی از این منابع خوب را به شما معرفی می‌کنیم.

ایرانی و ترک تبیین می‌کند و نگاهی دارد به جریان‌های فکری جهان اسلام، دانش و نظام علمی در تمدن اسلامی، هنر و ادبیات اسلامی تا دوران صفوی.

در دو جلد پایانی این مجموعه، یعنی «**این عصر قرمز است**» (از مدرنیته تا جنگ جهانی دوم) و «**در جهت عکس حرکت کن**» (از اعتراض‌های مدرن تا کنون)، اتفاقات ایران و جهان معاصر به‌مرور بررسی می‌شوند و موضوعاتی مثل ظهور روشنفکری در ایران، شروع داستان مشروطه‌خواهی، از مشروطه تا جمهوری رضاخان، نهضت‌های مردمی و انقلاب اسلامی و همچنین رخدادهای جهان در فاصله دو جنگ جهانی و چگونگی ظهور امپریالیسم آمریکا و جنگ سرد به شیوه‌ای ساده تبیین می‌شوند.

این مجموعه پنج‌جلدی، برخلاف کتاب‌های متداول تاریخی که تمرکزشان بر پادشاهی‌ها و جنگ‌ها و سلطان‌هاست، به موضوعات فرهنگی و تمدنی در هر دوره پرداخته و به نقش اندیشه و فرهنگ در شکل‌گیری تمدن‌ها نگاهی عمیق می‌کند. برقراری اتصال زنجیروار بین اندیشه‌های عالمان و رویکردهای عملی حاکمان در هر عصر و زمانه‌ای از نقاط قوت این کتاب‌هاست.

از آنجا که اولین گام در تربیت رسانه‌ای، آگاهی عمیق نسبت به جهان فناوری و دنیای رسانه‌هاست که همگی زاینده تمدن غربی هستند، مطالعه جلد‌های اول و سوم این مجموعه برای آشنایی دانش‌آموزان دوره متوسطه دوم با چیستی و چگونگی تمدن غرب بسیار مفید و راهگشا خواهد بود.

این مجموعه کتاب‌ها در سامانه کنترل کیفیت منابع آموزشی و تربیتی مکتوب samanketab.roshd.ir نیز برای ورود به مدرسه‌ها تأیید شده‌اند.

انتخاب و معرفی منابع خوب برای تعمیق فهم دانش‌آموزان در موضوعات مهم اندیشه‌ای و تاریخی از ضرورت‌های تدریس سرفصل‌های علوم انسانی در مدرسه است. مجموعه پنج‌جلدی کتاب‌های «روایت تفکر، فرهنگ و تمدن از آغاز تا کنون» کاری از دفتر نشر معارف است که اولین بار در سال ۱۳۹۱ منتشر شده و جمعی از نویسندگان کار جمع‌آوری و تنظیم آن را بر عهده داشته‌اند.

با مطالعه این مجموعه کتاب که روی هم رفته حدود هزار صفحه دارد، یک دور با تاریخ غرب از یک سو و تاریخ ایران و اسلام از سوی دیگر آشنا می‌شویم.

جلد اول «**آسمان به زمین الصاق شد**» (از آغاز تا پایان قرون وسطا) و جلد سوم «**من به قدرت رسیدم**» (از رنسانس تا روشنگری) به شکل خلاصه و جذاب مروری بر تاریخ غرب از یونان و روم تا میلاد مسیح (ع) و از مسیحیت تا تمدن مسیحی دارد و دین و کلیسا، جنگ‌های صلیبی، معماری و موسیقی غرب را در این دوران تحلیل می‌کند. سپس با تشریح آغاز رنسانس، چگونگی فاصله گرفتن دنیای غرب از فضای دین و کلیسا را تبیین می‌کند و نشان می‌دهد کلیسا چگونه قدرت خود را از دست می‌دهد و با جدایی از اندیشه‌های خدامحوری، دوره جدیدی از هنر و ادبیات، نقاشی و نگارگری، هنر و فرهنگ، اقتصاد و صنعت شکل می‌گیرد.

جلد دوم «**دوباره به آسمان نگاه کن**» (از ظهور اسلام تا تمدن اسلامی) روایتی است از فرهنگ و تمدن اسلامی که با استناد به منابع معتبر دینی و تاریخی، روند شکل‌گیری و توسعه تمدن اسلامی را از زمان بعثت رسول گرامی اسلام صلی‌الله‌علیه و آله، پیدایش جامعه اسلامی، خلافت امویان و عباسیان، حکومت خاندان‌های مسلمان